

בש"פ 3150/15 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 3150/15

לפני: כבוד השופט א' חיות

העוררת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: פלוני

ערר על החלטתו של בית המשפט המוחזוי בבא-שבע
במ"ת 14-06-2015 מיום 5.5.2015 שניתנה על ידי כב'
השופט נ' ابو-טהה

בשם העוררת:עו"ד ארז בן-אריה

בשם המשיב:עו"ד יפית ויסבור

החלטה

ערר על החלטת בית המשפט המוחזוי בבא-שבע (כב' השופט נ' ابو-טהה) מיום 5.5.2015, בה הורה על
שחררו של המשיב לחופפת מעצר.

1. נגד המשיב הוגש בחודש יוני 2014 כתוב אישום המיחס לו עבירותimin חמורות אותן ביצע על פי הנטען בשתיים מנכחותיו הקטינות, ולידות שנת 2003, בין השנים 2014-2012. עובדות כתוב האישום והמסד הראייתי פורטו בהרחבה בהחלטה קודמת של בית משפט זה (בש"פ 14/8513, 18.12.2014) ולא ראייתי מקום להזכיר על הדברים. בתמצית
ייאמר כי כתוב האישום כולל ארבעה אישומים בהם מואשם המשיב בביצוע עבירותimin מרובות בנכדתו מ', ובهنAINOS קטינה בת משפחה, ניסוון לאינוס קטינה בת משפחה, מעשה מגונה בקטינה בת משפחה, ניסוון למעשה מגונה בקטינה

עמוד 1

© verdicts.co.il - פסק דין

כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין

בת משפה ומעשה סדום בקטינה בת משפה. באישום החמשי הואשם המשיב בניסיון לביצוע מעשה מגונה בנכדה אחרת (ח'). בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה העוררת בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים ובמהלך הדיון בבקשתו שהתקיים בבית המשפט קמא ביום 9.6.2014, הסכים המשיב לקיומו של ראיות לכואורה ועלית מעצר אך בבקשתו הופנה לקבלת תסקיר מעצר לשם בחינת חלופת מעצר בישיבת "מאור הנצח" בירושלים. שירות המבחן לא מצא כי חלופה זו ראייה ומשכך ביום 10.7.2014 הסכים העורר למעצרו עד תום ההליכים המשפטיים, תוך שמירת זכותו לעתור לעיון חוזר בשאלת שחררו לחלופת מעצר.

2. במהלך חודש ספטמבר 2014 הגיע המשיב בקשה לעיון חוזר בתנאי מעצרו בשל קרוסום שחיל, לטענתו, בריאות נגדי והצעיר חלופת מעצר במושב עוזה תחת פיקוחם של שני אחיו, שני חתניו (אחד מהם אביהן של המתלווננות) וחברי המשפה. שירות המבחן בבחן את המפקחים המוצעים והתרשם כי בני משפחת המשיב מגיסים לעוזר לו אף מתקשים לבקר את מעשי ולהתעמת עמו, וכי בעורכות היחסים עטם נהוג המשיב כמו שמרוכז בצריכו ומשתמש בני משפחה בהתאם. עוד ציין שירות המבחן כי ניכר שככל הסובבים את המשיב פועלם על-פי ציפיותו ודרישותיו ובנסיבות אלו, לא המליך לשחררו לחלופת המעצר המוצעת. עם קבלת התסקיר דחה בית המשפט המחויז ביום 13.11.2014 את בקשה המשיב בקובעיו כי לא חל קרוסום בריאות וכי מן המשיב נשקפת מסוכנות וכון קיים חשש לשיבוש הליכי משפט בעוצמה גבואה, נוכח הדינמיקה המשפחתית המשתקפת מטעמי שירות המבחן. ערך שהגיש המשיב על החלטה זו נדחה על ידי בית משפט זה, אשר קבע בהחלטתו מיום 18.12.2014 (בש"פ 14/8513), כי טענות המשיב בדבר קרוסום בריאות דין להידחות וכן דחה את בקשתו להשתחרר לחלופת המעצר המוצעת. עם זאת קבע בית משפט זה באותה החלטה כי "...פתחה הדרך לפני העורר [המשיב] לפנות בבקשת לעיון חוזר ולהצעיר חלופה אחרת, הכוללת מפקחים מתאימים שאינם בני משפחתו ...". המשיב עשה כן, וביום 28.12.2014 הגיע בקשה שנייה לעיון חוזר והצעיר חלופת מעצר בקהילת "רטורנו" וחלופין בישיבת "אור ישראל" בירושלים עם יצחק אלקטרוני. קהילת "רטורנו" סירבה לקבל את המשיב לטיפול בשל אופי החשדות נגדו ובית המשפט הורה לשירות המבחן לבחון את חלופת המעצר הנשקפת בישיבת "אור ישראל". שירות המבחן בדק את החלופה אך נמנע מהמליץ עליה נוכח רמת הסיכון הגבוהה הנשקפת מן המשיב ובהתאם לכך נאיפניה של חלופת זו עליו עמד בתסקיריו. ביום 25.2.2015 החלט בית המשפט המחויז בהסתמך על תסקיר שירות המבחן, לדחות גם את הבקשה השנייה לעיון חוזר בקובעיו כי חלופת המעצר המוצעת אינה נותנת מענה הולם לרמת המסוכנות הגבוהה הנשקפת מן המשיב.

3. ערך שהגיש המשיב על ההחלטה זו התקבל ביום 15.3.2015 (בש"פ 1622/15, כב' השופט צ' זילברטל). בהחלטה צוין כי אפשרות שחררו של המשיב לחלופת מעצר לא נשלה קטגורית ועל כן השאלה היא שאלת התאמת של החלופה הקונקרטית. בהקשר זה נקבע כי בוגד להחלטת בית המשפט המחויז גישת בתי המשפט לחלופה המוצעת בישיבת "אור ישראל" כמוסד שביכולתו לשמש חלופת מעצר לעבריini מין, אינה אחידה. על כן, נפסק כי יש לעורך דין חדש בבקשתה תוך בוחנת מכלול טענות המשיב בהקשר זה. בית המשפט הדגיש עם זאת כי אין לראות בהחלטתו מושום הבעת דעתה בשאלת שחררו של המשיב לחלופת המעצר האמורה. משנקפו בינוים תשעה חדשים מיום מעצרו של המשיב ללא שימושו הסטיים, הגישה העוררת במקביל לדינום בהליך העיון החזר, גם בבקשת להארצת מעצרו של המשיב ב-90 ימים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרם), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), ובית משפט זה הורה בה על מעצרו של המשיב עד החלטה בבקשת לעיון חוזר (בש"פ 1180/15, כב' השופט א' שהם).

4. בעקבות החלטת בית משפט זה בבש"פ 1622/15, שב בית המשפט המחויז ודן בבקשתו של המשיב לעיון חוזר והורה לשירות המבחן לעורך תסקיר נוסף בגין חלופת המוצעת בישיבת "אור ישראל". שירות המבחן אכן ערך בדיקה

מקיפה נוספת לעניין חלופה זו אף לא שינה מדעתו לגביה. בinternים ועוד בטרם נדונה חלופה זו בשנית על-ידי בית המשפט המחויז, הצע המשיב בדיון מיום 5.5.2015 חלופת מעוצר נסافت שלא נבחנה על ידי שירות המבחן- מעוצר בית מלא בדירה אותה שכרה משפחתו באופקים, שם ישאה תחת פיקוחם של שני אחיו, חתנו (שאינו אביהן של המתלוננות) ורعيיתו. במהלך הדיון נחקרו המפקחים המוצעים ובסיומו קיבל בית המשפט את הבקשה והורה עלשחרור המשיב לחלופת המעוצר המוצעת בציגו כי בהלכים שנייה המשיב לעניין חלופת המעוצר לא נשללה קטגורית היתכנות שחרורו לחלופה. עוד ציין בית המשפט כי עמד בעבר על כך שלאחר שתסתיים פרשת התביעה וכלל בני המשפחה המעורבים לחלופה. עיון יהיה לפנות בבקשתה לעיון חוזר "להצעת חלופה אחרת מלאו שנפסלו בעבר". בית המשפט הוסיף והתייחס夷דו, ניתן יהיה להצעת חלופה לעיון חוזר "להצעת חלופה אחרת מלאו שנפסלו בעבר". בית המשפט הוסיף והתייחס להחלטתו של בית משפט זה ב文书'פ 8513/14 שם נקבע כי המשיב יוכל להצעת מפקחים שאינם בני משפחה, וכך נקבע כי החלטה זו ניתנה טרם שהחלה פרשת התביעה בה העידו בני המשפחה הרלוונטיים, ואילו ביום כלל בני המשפחה הרלוונטיים כבר העידו והוא הוסיף והפנה להחלטה מיום 26.2.2015文书'פ 1180/15 (הבקשה להארכת מעוצרו של המעבקש לפי סעיף 62 לחוק המעיצרים), שם נקבע כי הבקשה תוכרעה לאחר שבית המשפט המחויז יחליט בבקשתה לעיון חוזר וכי "ניתן יהיה להצעת חלופות מעוצר נוספות שאפשר יהיו מתאימות".

5. בית המשפט המחויז התייחס בהחלטתו למסקורי שירות המבחן שהוגשו בעניינו של המשיב, ציין כי חרף העובדה שכל מסקורי המבחן שללו את חלופות המעוצר שהוצעו בעניינו, המלצה לשירות המבחן אינה מחייבת, שכן השיקולים המנחים את שירות המבחן בהמלצתו אינם זהים לאלה שאוטם שוקל בית המשפט. בית המשפט קבע כי לדעתו ניתן להסתפק בחלופה המוצעת כוון, המרוכחת ממוקם מגורי המתלוננות וכן מסביבתו הטבעית של המשיב, כוללפת פיקוח מלא של שלושה ערבים שנבחרו על-ידי בית המשפט והותירו רשותם של אנשים בוגרים ואחראים המבינים את תפקידם. שיקולים נוספים ציין בית המשפט המחויז כשיתרמים התומכים בשחרור המשיב לחלופת מעוצר הם: גילו המבוגר וחסית (61), העובדה כי אין לו עבר פלילי וכן העובדה שהוא נתן במעט לראונה בחיו זה קרוב לשנה והצפי לסיום הליליכים אינו קרוב (ישיבת הגנה הראשונה קבועה ליום 14.7.2015). לבסוף, עמד בית המשפט המחויז על כך שחלופת מעוצר לא נועדה אלא ליצור רמה סבירה של ביטחון, להבדיל ממועדאות, להשגת מטרות המעוצר בדרך אחרת ובעניינו ניתן, כך לגישתו, להשיג מטרה זו אם יאסר על כניסה קטינים לחלופה המוצעת. מטעמים אלה החליט כאמור בית המשפט קמא לשחרר את המשיב לחלופת המעוצר באופקים בפיקוח הערבים שהוצעו וכן: איזוק אלקטרוני; הפיקדת 50,000 ש"ח בזמןן או בערבות בנקאית; חתימת ערבות עצמית לצד כל אחת על סך 100,000 ש"ח; איסור על המשיב ליצור קשר עם מי מהמעורבים בפרשה נושא כתוב האישום; איסור על כניסה קטינים לדירה המשמשת כחלופת מעוצר. עוד נקבע כי על המשיב להתייצב לדינויים בלבדיו אחד הערבים.

מכאן הערד שבעניינו.

6. העוררת טענת כי שגה בית המשפט קמא בהחלטתו לשחרר את המשיב לחלופת המעוצר האמורה. זאת, נכון טיבם של המעשים המזוהים למשיב, מסוכנותו הגבוהה ומופיעינו האישיותיים אשר אינם אפשריים שחרור לחלופה בפיקוח בני משפחתו. העוררת מוסיפה ומצינית כי בפסקית בני משפחת המשיב כמפקחים נסמך לשירות המבחן על הדינמיקה הביעיתית שהוא מייצר סבבו ולא רק על החשש לשימוש הליליכים על-ידי. לפיכך, לטענתה, שגה בית המשפט בקובעו כי עם סיום פרשת התביעה ניתן לאפשר לבני משפחתו למלא תפקיד כמפקחים, לאחר שנפסלו בעבר מלהשתמש בתפקיד זה. העוררת מוסיפה וטענת כי החשש מפני שיבוש הליליכים פחת אمنם במידה מה, אך אין לומר שחשש זה הוסר לגמרי, שכן לא מן הנמנע כי המשיב יפעל לחזרתו של המתלוננות מגרסתן גם בשלב מתקדם של המשפט והוא מצינית בהקשר זה כי המתלוננט מ' בבקשתה לחזור בה מעודתת הראשונית חדשניים ספרורים לאחר הגשת כתוב האישום. עוד טענת העוררת כי שגה בית המשפט קמא בכך שלא שקל את ההשלכות האפשריות של שחרור המשיב לחלופת

מעצר על מבחן הנפשי של המטלוננות, וזאת במנוגך מן החשש לשיבוש היליכים מצדיו, במיוחד נוכח האמור בתסקירות השירות המבחן באשר ל飯店 המשפטי המורכב הקיים במקרה דנן.

7. המשיב מצדיו סומר ידיו על החלטתו של בית המשפט המחויז, ולטעמו כלל החלטות של בית המשפט קמא ושל בית משפט זה לא שלוו באופן קטגוריאי את היתכנותה של חלופת מעצר וזו תרף תסקרי שירות המבחן השלילים שניתנו עבנינו. המשיב מוסיף כי מדובר בתיק מורכב ביותר, וכי מן ההליך העיקרי המתנהל עולה קושי ראוי לא מבוטל, אשר ככל הנראה יוביל להתחשכות היליכים. אשר להחלטתו של בית המשפט קמא טוען המשיב כי ההחלטה נכונה ומאוזנת ומתייחסת למכלול השיקולים הצריכים לעניין ובهم מרכיבות התקיק, החלטות הקודמות של בית המשפט זה ודויות החלופה הקונקרטית המוצעת כיום. המשיב מוסיף כי עומדת לו חזקת החפות וכי הוא אדם מבוגר שלא עבר פלילי ולשיטתו, מעצר בית מלא במקום הרחוק מרחק רב מביתן של המטלוננות, בתנאים שהקבע בית המשפט המחויז, יש בו כדי לאין כל מסוכנות שנש��פת ממנו, כמובן.

.8. **דין העරר להתקבל.**

סעיף 21(ב)(1) לחוק המעצרים קובע כי בית המשפט לא יצווה על מעצרו של הנאשם עד תום היליכים המשפטיים אלא אם נוכח כי "לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרורו בעורבה ותנאי שחרורו, שפיגועם בחירותו של הנאשם, פחותה". בהתאם לפסק כי בית המשפט מצווה לבחון בכל מקרה, בהתאם לנסיבותו, האם יש במקרה חלופת מעצר שתאפשר את מסוכנותו של הנאשם (בש"פ 5309/05 צמח נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (29.5.2005) (להלן: עניין צמח); בש"פ 5265/14 פרץ נ' מדינת ישראל, פסקה 35 (13.8.2014) ואחד היסודות המרכזיים שיש לבחון בהקשר זה הינו מידת האמון שאפשר ליתן בנאשם, כי אכן ימלא אחר התנאים שהוטלו עליו (ראו: בש"פ 3161/10 מדינת ישראל נ' מהרבנד, פסקה 22 (2.5.2010) (להלן: עניין מהרבנד)).

בענינו, קבע בית משפט המחויז כי החלופה המוצעת יש בה כדי להפגיג את מסוכנותו של המשיב, וזאת, בין היתר, בהינתן המרחק הרב ממוקם מגורי המטלוננות, וכן בהינתן אמצעי הפיקוח השונים עליהם הורה. בית המשפט הוסיף וציין כי שלושת המפקחים שהוצעו על-ידי המשיב הוותירו רושם של אנשים בוגרים ואחראים המבינים את תפקידיהם כמפקחים ואין מניעה שייעשו כן.

מן הטעמים שאפרט להלן אני סבורה כי נוכח שורת תסكريים המעוצר השיליליים שניתנו על ידי שירות המבחן בענינו של המשיב וכן נוכח מסקנותיו הנחרצות בדבר אי-התאמתם של בני משפחת המבחן לשמש כמפקחים עליו, אין לראות בחלופת המעוצר האחרונה שהוצאה על-ידי המשיב החלופה הולמת המאיינת את מסוכנותו.

9. השאלה המרכזית שיש לברר בעורר דנן אינה האם ניתן לשחרר את העורר לחלופת מעצר. אפשרות זו אכן לא נשלה קטגורית בנסיבות הקודמות, כפי שציין המשיב בצדק. השאלה שיש לברר היא האם צדק בית המשפט המחויז בקובעו כי חלופת המעוצר הקונקרטית שהוצאה על ידו מהוות חלופה הולמת בנסיבות העניין. הקושי הראשון המתעורר בהקשר זה נובע מן העובדה שמדובר באמנם במקום חדש שהוצע באמצעות אופקים, אותו לא בחר בבחינה מדוקדקת ומטעמים שאוטם פירט בהרחבה בתסקירותו מיום 29.10.2014. מפקחים אלו, שהינם בני משפחתו של המשיב, התקשו על פי הערכת השירות המבחן לבחון את השלכות חלופת המעוצר על המטלוננות ואת המצוקה הרגשית שהדבר עלול לגרום להן בהגברת

להלן המוטל עליו מלא "עד כדי השפעה על ההליך המשפטי". עוד סבר שירות המבחן כי המפקחים המוצעים מגיסים לעזרו למשיב, ומתקשים לבקר את מעשו ולהתעמת עמו, כי המשיב משתמש בהם לצרכיו וכי כל הסובבים אותו פועלם על פי ציפיותו ודרישותו. לאחר שפרק בפיורט את המסוכנות הנשקפת מן המשיב, שתואר כאדם מניפולטיבי בעל רמת סיכון גבוהה להתנהגות פורצת גבולות גם בתחום המיני, שירות המבחן כי המשיב יכולת גבואה להשפיע על המפקחים והפעילים לצרכיו, ובין היתר לערער את יכולתם להציב לו גבולות לאורך זמן. משך, סבר שירות המבחן כי שחררו של המשיב לחופת מעצר בפיקוחם של בני משפחתו אין בה כדי להפחית מרמת הסיכון הנשקפת ממנו, אדרבא, יש בו כדי להעכימה. על מסוכנותו של המשיב שב שירות המבחן ועמד גם בתסקירים מאוחרים. כך לאחרונה שב וצין ביום 19.4.2015 כי למשיב עיוותי חשיבה האופיינית לעבריini מין וכי מסוכנותו מדורגת ברמת סיכון גבוהה להתנהגות פורצת גבולות, גם בתחום המיני.

10. בהינתן רמת המסוכנות הגבוהה הנשקפת מן המשיב, ברι כי נדרשת חלופת מעצר הולמת והדוקה אשר תוכל להתמודד כראוי עם דפוסי התנהגותו המתוארים לעיל ועם מסוכנותו. אכן, כפי שקבע בית המשפט המחוזי תסיקיר שירות המבחן איינו חזות הכל (ראו למשל: בש"פ 3830/09 יداع' נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (17.5.09)), אך כבר נפסק כי על מנת לסתות מהמליצה שלילית של שירות המבחן וביחוד המלצה שלילית כה עקבית כבעניינו, נדרשים טעמים טובים וכבדי משקל (ראו למשל: בש"פ 3253/10 מדינת ישראל נ' אריאל איזיב, פסקה 11 (3.5.2010); עניין מהרבנד, פסקה 22). טעמים כאלה אינם קיימים במקרה דן. אדרבה, מסקנותיו שליליות הנחרצות של שירות המבחן בנוגע למפקחים המוצעים לא קיבלו ביטוי הולם בהחלתו של בית המשפט המחוזי ומבלילו לגרוע מחשיבות התרשומות הבלתי אמצעית מכוורת של המפקחים (השו: בש"פ 14/8097 אזברגא נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (9.12.2014)), נראה כי החלטתו אינה מעניקה משקל מספיק לעובדה כי המוקד אינו ביושר ובמסגרותם של המפקחים, אלא במאפייני אישיותו של המשיב ובדינמיקה המשפחתית הביעית שתוארה על ידי שירות המבחן, אשר אינה מאפשרת לבני משפחתו לשמש כמפקחים אפקטיבים עלי. על-כן, בצדך נתען כי העובדה שתמה פרשת התביעה והמפקחים המוצעים כבר העידו, היא לבדה אין בה כדי להזכירם כמפקחים, בהינתן הטעמים שבಗנים קבוע שירות המבחן לכתילה את אי-התאמתם לתפקיד. אך יש להוסיף את הערכתו של שירות המבחן מיום 29.10.2014, לפיו שחררו של המשיב לחופת מעצר בפיקוח בני משפחתו היא בעלת פוטנציאל השפעה על המתלוננות ועלולה ליצור אצל מצוקה רגשות ולהביא להשפעה על ההליך המשפטי. הערכה זו תומכת בעמדת העוררת בדבר החשש מפני שיבוש הליכי משפט באמצעות השפעה על המתלוננות, ובנסיבות המקירה דן אין די במרקח הפיזי הקים בין חלופת המעצר למקומות מגורייה כדי להפגח שזה (השו: בש"פ 13/8814 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (2.1.5014) (להלן: עניין פלוני)). אכן, גם אם התנאים אותם קבע בית המשפט המחוזי עשויים להפגח במידת מה את מסוכנותו של המשיב מפני ביצוע עבירות מי, כבר נפסק כי בגדר המסוכנות הנשקפת מן הנאשם יש לשקל גם את פוטנציאל ההשפעה על המתלוננות, כבעניינו, אינם מבוטל, כאמור, וטעם זה תומך אף הוא בא-ישיורו של המשיב לחופת המעצר המוצעת (ראו: בש"פ 6051/00 מור-חי נ' מדינת ישראל (20.3.2012); עניין פלוני, שם; בש"פ 2033/12 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 8).

מטיעים אלו כולם, העורר מתќבל, החלטתו של בית המשפט המחוזי מבוטלת והעורר ישאר במעצר עד החלטה אחרת ובכפוף לכל החלטה שתינתן בעניינו על ידי בית משפט זה בבקשתה להארכת מעצר.

ניתנה היום, כ"ג באיר התשע"ה (12.5.2015).

שפט

